

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	8Cdo/4/2024
Identifikačné číslo spisu:	2212220259
Dátum vydania rozhodnutia:	25.06.2025
Meno a priezvisko:	JUDr. Gabriela Klenková
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2025:2212220259.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobkyne Z. B., narodenej X. P. XXXX, J. XX, zastúpenej advokátkou JUDr. Ivanou Hutňanovou, Bratislava, Krížna 17D, proti žalovaným 1/ U. Q., narodenému XX. T. XXXX, O. B. XXX, zastúpenému advokátom JUDr. Lászlóm Lengyelom, Dunajská Streda, Športová 978/45, 2/ Allianz-Slovenská poisťovňa, a. s., Bratislava, Dostojevského rad 4, IČO: 00 151 700, o náhradu škody spôsobenej trestným činom, vedenom na Okresnom súde Dunajská Streda pod sp. zn. 7C/384/2012, o dovolaní žalovaných 1/ a 2/ proti rozsudku Krajského súdu v Trnave z 29. marca 2023 sp. zn. 24Co/147/2022, sp. zn. 24Co/148/2022, takto

rozhodol:

Dovolanie o d m i e t a.

Žalobkyni p r i z n á v a nárok na náhradu trov dovolacieho konania.

Rozsudok Krajského súdu v Trnave z 29. marca 2023 sp. zn. 24Co/147/2022, 24Co/148/2022 vo výroku o trovách konania vo vzťahu k zastavenej časti z r u š u j e a vec mu v rozsahu zrušenia v r a c i a na ďalšie konanie.

Odôvodnenie

1. Okresný Dunajská Streda (ďalej len „súd prvej inštancie“) rozsudkom č. k. 7C/384/2012-808 zo 17. júna 2022 konanie v časti o zaplatenie sumy 2 095,40 eura zastavil. Uložil žalovaným 1/ a 2/ povinnosť zaplatiť žalobkyni z titulu náhrady za bolesť vrátane jej zvýšenia sumu 11 188,95 eura, z titulu náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia vrátane jej zvýšenia sumu 13 597,80 eura a z titulu náhrady ušlého príjmu sumu 17 994,11 eura s tým, že plnením jedného zo žalovaných zaniká v rozsahu tohto plnenia povinnosť druhého žalovaného; vo zvyšnej časti žalobu zamietol. Znalcovi F. J. Q. priznal nárok na náhradu trov dôkazu proti žalovaným 1/ a 2/ v rozsahu 100 %; Žalovaným 1/ a 2/ priznal nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 % a žalobkyni priznal nárok na náhradu trov konania z priznanej sumy vo výške 100 %.

1.1. Právne vec posúdil v súlade s ustanoveniami § 100 ods. 2, § 106 ods. 1 a 2, § 110 ods. 3, § 112, § 420, § 427, § 441, § 442 ods. 1, § 444, § 445, § 447, § 488, § 489 Občianskeho zákonníka, § 2 ods. 1

a 2, § 3 ods. 1 až 4 zákona č. 437/2004 Z. z. o náhrade za bolesť a o náhrade za sťaženie spoločenského uplatnenia v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 437/2004 Z. z.“). Na základe výsledkov vykonaného dokazovania skonštatoval dôvodnosť uplatneného nároku žalobkyne na náhradu škody sčasti. V danom prípade v dôsledku dopravnej nehody zo 14. marca 2011 vznikla žalobkyni škoda na zdraví, ktorú si uplatnila vo výške 13 957,35 eura s titulom náhrady za bolesť vrátane jej zvýšenia, náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia vrátane jej zvýšenia v sume 34 033,80 eura a náhrady ušlého príjmu v sume 17 994,11 eura. Trestným rozkazom Okresného súdu Dunajská Streda sp. zn. 3T/77/2012 z 24. apríla 2012 s právoplatnosťou dňa 14. mája 2013, bol žalovaný 1/ odsúdený za trestný čin ublíženia na zdraví a žalobkyňa bola s nárokom na náhradu škody odkázaná na občianske súdne konanie. Žalovaná 2/ bola v čase škodovej udalosti poisťovateľkou žalovaného 1/. Žalobkyňa utrpela v dôsledku trestného činu žalovaného 1/ pri dopravnej nehode ťažkú ujmu na zdraví, ktorá si vyžiadala liečbu spojenú s práceneschopnosťou v trvaní 9 až 12 mesiacov. Z vykonaného dokazovania vyplynulo, že žalovaný 1/ svoju výlučnú zodpovednosť za spôsobenie dopravnej nehody nepopieral, a námietky nevzniesla ani žalovaná 2/.

1.2. Výška nárokov, vrátane ich zvýšenia vyplynula zo záverov znaleckého posudku č. 04/2019 vypracovaného znalcom F. J. Q., ktorý stanovil bodové ohodnotenie bolestného vrátane jeho zvýšenia, stanovené po korekcii na 1442,50 bodov. Z dôvodu, že žalobkyni bolo doposiaľ uhradené bolestné v rozsahu 715 bodov (10 997 eur), rozdiel medzi stanoveným bolestným tak predstavoval bolestné v rozsahu 727,50 bodov čo predstavuje sumu vo výške 11 188,95 eura (727,50 bodov x 15,380 eura hodnota bodu). Na základe uvedeného preto súd prvej inštancie priznal žalobkyni nárok z titulu náhrady za bolesť vrátane jej zvýšenia vo výške 11 188,95 eura a v prevyšujúcej časti nárok ako nedôvodný zamietol. Z titulu sťaženia spoločenského uplatnenia znalec stanovil bodové ohodnotenie v rozsahu 1 625 bodov, s tým prípadné zvýšenie utrpených zranení a ich následkov traumatologického charakteru ponechal na úvahu súdu. Súd prvej inštancie považoval za preukázané, že žalobkyňa bola uznaná za invalidnú z dôvodu poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť o 60 % v porovnaní so zdravou fyzickou osobou. Úraz utrpela v mladom, produktívnom veku, v podstate na začiatku svojej kariéry. S poukazom na rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 21. júna 2018, sp. zn. 3Cdo/209/2017, podľa ktorého „každý občan má nárok, aby pri splnení objektívnych skutočností dosiahol maximálne zvýšenie sťaženia spoločenského uplatnenia, keď iný pohľad by znamenal porušovanie základných ľudských práv žalobkyne, ktorej nemôže byť na neprospech, že má záujem pracovať či integrovať sa do spoločnosti“, súd prvej inštancie zohľadnením individuálnych okolností v danom prípade zvýšil bodové ohodnotenie sťaženia spoločenského uplatnenia o 20 % teda o 325 bodov. V kontexte uvedeného poznamenal, že i napriek stupňu poškodenia zdravia žalobkyne nešlo o najzávažnejšie možné sťaženie uplatnenia sa v živote, ktoré by odôvodňovalo využitie plného zvýšenia náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia v zmysle § 5 ods. 5 zákona č. 437/2004 Z. z. Žalobkyni už bola žalovanou 2/ vyplatená náhrada za sťaženie spoločenského uplatnenia v rozsahu 1085 bodov, preto rozdiel predstavoval 865 bodov pri hodnote 15,72 eura, čo predstavuje sumu vo výške 13 597,80 eura, k zaplateniu ktorej súd prvej inštancie žalovaných 1/ a 2/ zaviazal a v prevyšujúcej časti nárok ako nedôvodný zamietol.

1.3. Súd prvej inštancie nepovažoval za dôvodné vznesené námietky premlčania k uplatneným nárokom na bolestné a sťaženie spoločenského uplatnenia žalovanými. Uviedol, že z vykonaného dokazovania s poukazom aj na závery znaleckého posudku vyplynulo, že k ustáleniu zdravotného stavu s objektívnou možnosťou vykonať bodové ohodnotenie bolestného došlo až dňa 7. marca 2014 a sťaženia spoločenského uplatnenia v januári 2015, preto k ich uplatneniu došlo včas.

1.4. Žalobkyňa si v konaní uplatnila aj nárok na ušlý príjem. Súd prvej inštancie sa stotožnil s argumentáciou žalobkyne, že skutočná majetková škoda, ktorá žalobkyni vznikla bola vyššia ako poskytnuté peňažné plnenia. Vzniknutá majetková škoda predstavuje rozdiel medzi priemerným zárobkom žalobkyne ako poškodenej pred škodovou udalosťou a peňažným plnením z titulu náhrady straty na zárobku po skončení práceneschopnosti. Súd prvej inštancie zdôraznil, že princíp plného odškodnenia za utrpenú ujmu na zdraví je jednou zo záruk práva na ochranu zdravia garantovaného čl. 31 Listiny základných práv a slobôd. Opodstatnenosť tohto nároku žalobkyňa opierala aj o nález

Ústavného súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) z 10. októbra 2018 sp. zn. PL. ÚS 10/2016-53, v ktorom bolo prejednané, že v prípade odškodňovania škody na zdraví spôsobenej protiprávnym konaním škodcu musí platiť princíp náhrady skutočnej majetkovej škody v plnej výške, nie vo výške redukovanej, s čím sa súd prvej inštancie stotožnil. Na základe uvedeného preto súd prvej inštancie priznal žalobkyni nárok na ušlý príjem podľa potvrdenia vtedajšieho zamestnávateľa žalobkyne o pravdepodobnom hrubom zárobku žalobkyne za posledný štvrťrok, v ktorom mala príjem, v sume 504,37 eura mesačne, po odpočítaní odvodov (67 eur), a dane (26 eur), úrazovej renty a invalidného dôchodku vo výške podľa rozhodnutí Sociálnej poisťovne. Celkovo stanovil ušlý príjem za obdobie od 12. marca 2012 do konca roka 2021 vo výške 19 361,42 eura, od čoho boli odpočítané príjmy žalobkyne z brigádnickej činnosti za roky 2018-2020 v sume 1 367,31 eura, teda z titulu ušlého príjmu určil sumu vo výške 17 994,11 eura, k zaplateniu ktorej zaviazal žalovaných 1/ a 2/.

1.5. Zároveň súd prvej inštancie považoval za nedôvodnú vznesenú námietku premlčania aj voči uplatnenému nároku na ušlý príjem. Dôvodil, že nárok na ušlý príjem bol uplatnený v žalobnom návrhu a následne vyčíslený na pojednávaní dňa 25. mája 2015 ako nárok na ušlú mzdu v sume 5 430,45 eura, teda v sume predstavujúcej rozdiel medzi čistým príjmom žalobkyne a súčtom úrazovej renty a invalidného dôchodku. Nárok v rozsahu ušlého príjmu bol tak žalobkyňou uplatnený v rámci plynutia premlčacej doby a to i za situácie, ak by bol tento nárok posudzovaný z hľadiska premlčania ako jeden celok, keďže úrazová renta bola žalobkyni priznaná listom zo 6. decembra 2013 a za obdobie od 12. marca 2012 do 31. decembra 2013 bola táto žalobkyni vyplatená dňa 9. decembra 2013 jednorazovým doplatkom v sume 2 953,15 eura, kedy sa žalobkyňa dozvedela výšku ušlého príjmu. Aj keby sa nárok posudzoval z hľadiska premlčania optikou podľa § 110 ods. 3 Občianskeho zákonníka, platí trojročná premlčacia lehota. Súd prvej inštancie napokon akcentoval, že pri takýchto typoch konania je vždy potrebné posudzovať a riešiť vec na princípe spravodlivého vyriešenia prípadu aj s poukazom na judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva (ďalej len „ESLP“), preto priznanie tohto nároku v rozsahu uplatnenou žalobkyňou považoval za spravodlivé a dôvodné.

1.6. O povinnosti žalovaných nahradiť znalcovi trovy dôkazu súd prvej inštancie rozhodol v súlade s ustanovením § 251 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „CSP“). O nároku na náhradu trov konania rozhodol v súlade s ustanoveniami § 262 v spojení s § 255 CSP. O zastavení konania sčasti o sumu 2 095,40 eura súd prvej inštancie rozhodol v súlade s ustanoveniami § 144 a § 145 CSP. O náhrade trov konania v tejto časti súd prvej inštancie rozhodol v súlade s ustanovením § 256 ods. 1 CSP.

2. Súd prvej inštancie uznesením č. k. 7C/384/2012-222 zo 14. apríla 2014 uložil žalovanému 1/ poriadkovú pokutu vo výške 820 eur, z dôvodu nedostavenia sa na pojednávanie určeného na deň 24. marca 2014. Proti uvedenému uzneseniu podal žalovaný 1/ odvolanie, v ktorom namietal, že v roku 2012 odišiel za prácou do Veľkej Británie. Akonáhle sa dozvedel o termíne pojednávania, kontaktoval svojho právneho zástupcu, ktorý ospravedlnil jeho neúčast' na pojednávaní a so žiadosťou o jeho odročenie. Žalovaný 1/ zdôraznil, že sa nevyhýbal pojednávaniam, ani sa nesnažil o obštrukcie.

3. Krajský súd v Trnave (ďalej len „odvolací súd“) rozsudkom z 29. marca 2023 sp. zn. 24Co/147/2022, 24Co/148/2022 potvrdil rozsudok súdu prvej inštancie v časti o priznaní náhrady bolestného a jej zvýšenia v sume 11 188,95 eura; náhrady sťaženia spoločenského uplatnenia a jej zvýšenia v sume 13 597,80 eura a v sume 17 994,11 eura z titulu náhrady ušlého príjmu; zmenil nárok žalovaných 1/ a 2/ na náhradu trov konania v späťvzatej časti o sumu 2 095,40 eura tak, že žalovaným 1/ a 2/ náhradu trov konania nepriznal. V zamietavom výroku v časti o zaplatení sumy vo výške 20 436 eur z titulu zvýšenia sťaženia spoločenského uplatnenia a v súvisiacom výroku o náhrade trov dôkazu a o trovách konania zrušil rozsudok súdu prvej inštancie a vec mu v rozsahu zrušenia vrátil na ďalšie konanie. Zmenil napadnuté uznesenie tak, že uložil žalovanému 1/ povinnosť zaplatiť poriadkovú pokutu v sume 100 eur na účet Okresného súdu Dunajská Streda v lehote 3 dní od právoplatnosti rozhodnutia.

3.1. Odvolací súd k namietanému porušeniu práva na spravodlivý proces žalovanými uviedol, že ich námietku nepovažoval za dôvodnú. Napadnutý rozsudok z hľadiska jeho odôvodnenia považoval

objektívne presvedčivo a dostatočne jasne odôvodnený, preto sa stotožnil s jeho odôvodnením. Na doplnenie a k uplatneným námietkam doplnil, že žalovanej 2/ sa nepodarilo spochybniť správnosť záverov znaleckého posudku pri ohodnotení sťaženia spoločenského uplatnenia. Znalec F.. J. Q. v znaleckom posudku č. 4/2019, v jeho doplnení a výpoved'ou na pojednávaní presvedčivým spôsobom vysvetlil svoj postup. Podľa odvolacieho súdu je znalecký posudok úplným vo vzťahu k zadaniu, ktorý znalec odborným a prehľadným spôsobom vykonal na základe spisového materiálu, zdravotnej dokumentácie žalobkyne a vyšetrenia žalobkyne, bodového ohodnotenia bolesti a sťaženia spoločenského uplatnenia. Argumentáciu žalovanej 2/ spochybňujúcu bodové ohodnotenie sťaženia spoločenského uplatnenia v položkách č. 159a, č. 232c, č. 325c a 304a, preto nepovažoval za dôvodnú, citujúc závery vyplývajúce zo znaleckého posudku, z ktorých vychádzal. K tvrdeniam žalovanej 2/, že zo žaloby nebolo zrejmé čoho sa žalobkyňa domáha a že žaloba bola podaná predčasne, odvolací súd poukázal na obsah žalobného návrhu zo 6. novembra 2012, ktorým sa žalobkyňa domáhala náhrady škody spôsobenej trestným činom. Okolnosť, že neuviedla všetky tvrdenia významné podľa hmotného práva, nebránili súdu v pokračovaní konania o uplatnených nárokoch. Žalobkyňa v priebehu konania svoje tvrdenia doplnila a svoje nároky upresnila podaním z 25. septembra 2013, na pojednávaní konanom dňa 25. mája 2015, ako aj podaniami z 2. septembra 2019 a z 18. marca 2022. Skutok, z ktorého žalobkyňa odvodzovala svoje nároky na odškodnenie, bol v žalobe dostatočne popísaný tak, že vylúčil možnosť zámeny s iným skutkom s ohľadom aj na okolnosti týkajúce sa jej zdravotného stavu. Vzhľadom na uvedené odvolací súd konštatoval nedôvodnosť tejto námietky.

3.2. Odvolací súd sa stotožnil so záverom súdu prvej inštancie o nedôvodnosti vznesenej námietky premlčania uplatnených nárokov na náhradu bolestného a sťaženia spoločenského uplatnenia. Zo skutkového stavu v danej veci vyplýva, že oba nároky boli na súde prvej inštancie uplatnené ešte pred začatím plynutia premlčacej lehoty, teda ešte pred ustálením zdravotného stavu, teda do začiatku plynutia premlčacej lehoty ich možno považovať za predčasne uplatnené, avšak nie za premlčané. Odvolací súd nesúhlasil s názorom žalovanej 2/, že za riadne uplatnenie práva žalobkyne na náhradu za bolesť a sťaženie spoločenského uplatnenia je písomné podanie žalobkyne z 2. septembra 2019. Týmto podaním podľa názoru odvolacieho súdu došlo k upresneniu žaloby, ktoré nemalo vplyv na plynutie premlčacej doby, pretože údaje k identifikácii uplatneného nároku boli obsiahnuté už v žalobe. K uvedenému poukázal na rozsudok Najvyššieho súdu Českej republiky sp. zn. 2 Cdon 302/1997 a uznesenie Najvyššieho súdu Českej republiky sp. zn. 22 Cdo 240/2004. V prípade zvýšenia náhrady za bolesť a sťaženie spoločenského uplatnenia žalobkyňa nároky uplatnila podaním z 25. septembra 2013, pričom v tomto čase ešte nebol zdravotný stav žalobkyne ustálený. Začiatok plynutia premlčacej doby sa odvíjal od ustálenia zdravotného stavu, preto ani tieto nároky neboli premlčané. V kontexte tvrdenia žalovanej 2/, že žalobkyňa ani po predložení lekárskeho posudku nekonkretizovala sumu, ktorej sa domáhala, odvolací súd upozornil na skutočnosť, že lekársky posudok o bolestnom a sťažení spoločenského uplatnenia vypracovaný F.. T. L. nespĺňal náležitosti lekárskeho posudku podľa § 8 ods. 1 zákona č. 437/2004 Z. z.

3.3. K námietke týkajúcej sa posúdenia vznesenej námietky premlčania nároku na náhradu za stratu na zárobku, ku ktorej došlo v dôsledku škody na zdraví, odvolací súd uviedol, že táto sa posudzuje podľa ustanovenia § 106 Občianskeho zákonníka v spojení s ustanovením § 100 ods. 1 Občianskeho zákonníka. Náhrada za stratu na zárobku je totiž jednou zo zložiek práva na náhradu škody vzniknutej pri poškodení zdravia, pričom podľa ustanovenia § 106 ods. 2 veta za bodkočiarkou Občianskeho zákonníka je v tomto prípade objektívna premlčacia doba vylúčená. V danom prípade dvojročná subjektívna premlčacia doba začína plynúť odo dňa, kedy bola žalobkyni priznaná úrazová renta, lebo až týmto dňom sa žalobkyňa dozvedela výšku škody, ktorá jej vznikla z titulu straty na zárobku. Súd prvej inštancie správne ustálil, že k 12. marcu 2012 bola žalobkyni priznaná úrazová renta. Rovnako správne zohľadnil aj to, že žalobkyňa si nárok uplatnila už v podanej žalobe, kde si uplatnila ušľú mzdu. Následne podaním z 23. októbra 2013, k ušľej mzde uviedla, že od 12. marca 2012 bola uznaná za invalidnú s mierou poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť 75 %, s priznaním invalidného dôchodku vo výške 141,80 eura mesačne. Rozhodnutím Sociálnej poisťovne z 23. júla 2013 jej bola stanovená miera poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť v rozsahu 60 % a sumou invalidného dôchodku vo výške 94,10 eura mesačne. Vzhľadom na uvedené dôvody si preto žalobkyňa uplatnila rozdiel medzi

priemernou mzdou a invalidnými dávkami, keďže z dôvodu zníženia schopnosti vykonávať doterajšie zamestnanie bola vylúčená, nakoľko má trvalé následky, kvôli ktorým nebude môcť v dohľadnej dobe vykonávať ani len sedavé zamestnanie. Nárok na náhradu straty na zárobku bol preto uplatnený riadne a včas. Odvolací súd k výpočtu mesačnej úrazovej renty podotkol, že novelizované ustanovenie § 447 Občianskeho zákonníka stanovuje stratu na zárobku pri invalidite ako rozdiel medzi priemerným zárobkom pred vznikom škody a súčtom príjmu po práceneschopnosti a priznaného invalidného dôchodku. S odkazom na ustanovenie § 879w Občianskeho zákonníka dospel k záveru, že novela účinná od 1. januára 2019 sa vzťahuje aj na žalobkyňou uplatnený nárok, ktorý správne vyčíslila. Z tohto dôvodu preto odvolací súd nepovažoval za dôvodné uplatnené námietky. Na základe uvedených dôvodov odvolací súd potvrdil napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie ako vecne správny v súlade s § 387 CSP v časti týkajúcej sa priznania náhrady bolestného a jej zvýšenia v sume 11 188,95 eura, náhrady sťaženia spoločenského uplatnenia a jej zvýšenia v sume 13 597,80 eura, ako aj v časti priznania náhrady z titulu ušlého príjmu v sume 17 994,11 eura.

3.4. Odvolací súd nesúhlasil so zamietnutím žaloby ohľadne nároku žalobkyne na priznanie náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia v sume 20 436 eur, z dôvodu, že náležitého neodôvodnenia napadnutého rozsudku v tejto časti. V tejto súvislosti poznamenal, že súd prvej inštancie priznal len základnú sadzbu, keďže znalec zvýšenie ponechal na úvahu súdu. Podľa § 10 ods. 4 zákona č. 437/2004 Z. z. však zvýšenie bodového ohodnotenia patrí výlučne posudzujúcemu lekárovi, preto bolo potrebné požiadať znalca o písomné stanovisko k prípadnému zvýšeniu. V tejto časti preto napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie vrátane súvisiacich výrokoch o trovách konania a trovách dôkazu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

3.5. Odvolací súd zmenil výrok o náhrade trov konania v súlade s ustanovením § 388 CSP v časti týkajúcej sa spät'vzatia žaloby. Aplikáciou ustanovenia § 257 CSP náhradu trov konania žalovaným 1/ a 2/ nepriznal. Zároveň odvolací súd zmenil napadnuté uznesenie o uložení poriadkovej pokuty tak, že uložil žalovanému 1/ povinnosť zaplatiť poriadkovú pokutu vo výške 100 eur. Podotkol, že z obsahu spisu nevyplyva, že by právny zástupca žalovaného 1/ akýmkoľvek spôsobom komunikoval so súdom prvej inštancie, preto tvrdené skutočnosti v odvolaní považoval za nepreukázané. Výšku uloženej poriadkovej pokuty však nepovažoval v sume 820 eur za primeranú.

4. Proti uvedenému rozhodnutiu odvolacieho súdu podal žalovaný 1/ dovolanie (ďalej len „dovolateľ“), ktorého prípustnosť vyvodzoval z ustanovenia § 420 písm. f) CSP a § 421 ods. 1 písm. a) CSP. Namietal nedostatočné odôvodnenie napadnutého rozhodnutia z dôvodu, že odvolací súd sa nevysporiadal s podstatnými uplatnenými argumentmi, pričom poukázal na judikatúru ústavného súdu, ako aj EŠLP, z ktorej relevantné časti citoval. V tejto súvislosti zdôraznil, že v prípade argumentácie je nevyhnutné, aby sa súd v odôvodnení rozhodnutia v potrebnom rozsahu nimi zaoberal a vysporiadal. Iba takýto prístup zodpovedá kritériám riadneho odôvodnenia rozhodnutia ako základného atribútu spravodlivého procesu. Poukázal na vznesenie námietky premlčania v konaní pred súdom prvej inštancie, ktorú podrobne odôvodnil. Bol toho názoru, že plynutie premlčacej doby sa zastaví dňom, keď bola podaná žaloba na súd, a to iba v rozsahu, v akom bol nárok uplatnený. S odkazom na rozhodovaciu prax iných všeobecných súdov. Tvrdil, že v žalobnom petite musí byť uvedená čiastka, ktorá je žalobcom uplatnená. Žalobkyňa prvýkrát uviedla konkrétnu sumu, ktorej sa domáhala až v podaní z 2. septembra 2019, pričom podľa názoru dovolateľa 1/ išlo o kvantitatívnu zmenu žaloby. Keďže zdravotný stav žalobkyne bol ustálený dňa 7. marca 2014, žalobkyňa si uplatnila svoj nárok po uplynutí premlčacej lehoty. Z uvedeného dôvodu si právo nemohla uplatniť podaním z 2. septembra 2013. Zároveň dovolateľ nesúhlasil ani s vyčíslením nároku na náhradu za stratu zárobku. Tvrdil, že žalobkyňa nepostupovala v súlade so zásadou „vigilantibus iura scripta sunt“, nakoľko jej nič nebránilo v tom si pred uplynutím subjektívnej premlčacej lehoty zabezpečiť znalecký posudok a presne označiť, akú čiastku majú žalovaní zaplatiť. Podotkol, že nie je povinnosťou súdov objasňovať vymedzenie uplatňovaného nároku. Z uvedeného dôvodu vytkol odvolaciemu súdu, že nereagoval na ním uplatnené námietky. Dovolateľ ďalej nesúhlasil s nepriznaním nároku na náhradu trov konania v zastavenej časti o sumu 2 095,40 eura. Argumentoval tým že odvolací súd nevyzval žalovaných 1/ a 2/ vyjadriť sa k prípadnej aplikácii ustanovenia § 257 CSP, čím porušil ich právo a konanie zaťažil vadou zmätočnosti v zmysle § 420

písm. f) CSP.

4.1. V rámci namietaného nesprávneho právneho posúdenia v zmysle § 421 ods. 1 písm. a) CSP, dovolateľ dôvodil, že napadnuté rozhodnutie záviselo od vyriešenia právnej otázky v znení, či zastavenie premľacej doby v dôsledku uplatnenia peňažného nároku na súde nastáva bez ohľadu na konkrétnu uplatnenú sumu alebo len v rozsahu, ktorý zodpovedá sume vyčíslenej žalobcom. Nesúhlasil s názorom odvolacieho súdu, ktorý považoval uplatnenie nárokov žaloby za a dôvodné, i napriek tomu, že v týchto prejavoch svoje nároky nevyčísľila jednotlivo. Vychádzal z právnych názorov vyplývajúcich z rozhodnutí Najvyššieho súdu Českej republiky sp. zn. 22 Cdo/240/2004 a s p. zn. 2 Cdon 302/97, ktoré podľa názoru dovolateľa neboli aplikovateľné na danú vec. Právne závery z nich vyplývajúce sú podľa dovolateľa v priamom rozpore s ustálenou súdnou praxou, podľa ktorej pokiaľ ide o účinky zastavenia plynutia premľacej doby na samotnú pohľadávku, rozhodujúce je v akom rozsahu bolo príslušné právo uplatnené na súde, pretože plynutie premľacej lehoty spočíva len pokiaľ ide o sumu, ktorej priznania sa v konaní domáha, ak v konaní riadne pokračuje; ohľadne neuplatneného zostatku plynie premľacia doba ďalej, pretože zákonom požadované podmienky jej spočívania nie sú splnené (rozsudok bývalého Najvyššieho súdu ČSR zo 6. februára 1974 sp. zn. 3Cz/4/1974). Ďalej dovolateľ poukázal aj na rozhodnutia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 31. júla 2008 sp. zn. 4Cdo/146/2008 a z 18. augusta 2011 sp. zn. 2Obdo/36/2010, podľa ktorých je účelom premľania aj snaha predchádzať dôkaznej núdzi na strane veriteľa, ktorá vzniká v dôsledku plynutia času. Podľa dovolateľa by bol neželaný stav, keby žalobca po podaní žaloby, ktorou uplatnil nárok na náhradu škody bez uvedenia výšky požadovanej náhrady, kedykoľvek a bez časového obmedzenia mohol určiť výšku požadovanej náhrady alebo ju zvýšiť. Navrhol zrušiť napadnutý rozsudok a vec vrátiť na ďalšie konanie.

5. Proti uvedenému rozhodnutiu odvolacieho súdu podala dovolanie žalovaná 2/ (ďalej len „dovolateľka“), ktorého prípustnosť vyvodzoval z ustanovenia § 420 písm. f) CSP a § 421 ods. 1 písm. a) CSP. Namietala, že žalobkyňa nevymedzila v žalobe a ani následne svoje nároky peňažnou sumou, napriek tomu, že sa domáhala v konaní nároku na náhradu škody a súd ju na opravu a doplnenie podania nevyzval, i napriek tomu, že ho o to opakovane žiadala. Žalobkyňa, ktorá bola od začiatku sporu právne zastúpená, mohla uviesť konkrétnu sumu náhrady škody aj bez toho, aby ju súd vyzval, nakoľko jej boli doručované naše podania obsahujúce výhradu k neurčitému a k nezrozumiteľnému petitu. Týmto nesprávnym postupom súdu bola podľa názoru dovolateľky odňatá možnosť kvalifikovane sa brániť voči žalobe, a predovšetkým odôvodniť vznesenú námietku premľania. Tento nedostatok sa napokon premietol aj do rozhodnutia súdov, ktoré považovali nároky žalobkyne za nepremľané. Týmto postupom bola od začiatku narušená rovnosť strán sporu, kedy žalobkyňa vedela čo si v konaní uplatňuje a žalovaní v konaní v neistote. V tejto súvislosti namietala, že i napriek uvedenému súdy nižšej inštancie priznali nároky žalobkyni bez toho, aby sa vysporiadali s argumentáciou žalovaných o spočívání premľacej doby vo vzťahu k rozsahu uplatneného práva, došlo tým k porušeniu práva žalovaných na spravodlivý proces. Ďalej dovolateľka namietala nedostatočné odôvodnenie napadnutého rozhodnutia z dôvodu nevysporiadania sa s argumentom, že v žalobe a aj v následných vyjadreniach až do roku 2019 absentovalo vyjadrenie peňažnej sumy, ktorú si žalobkyňa uplatňuje. Zároveň sa odvolací súd nevyjadril ani k rozhodnutiam Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 4Cdo/144/2011 a sp. zn. 1Cdo/70/2010, ani k namietanej otázke, či došlo k spočívaniu premľacej lehoty a v akom rozsahu. Zároveň namietala výrok o náhrade trov konania. Namietala, že odvolací súd sporové strany k možnej aplikácii ustanovenia § 257 CSP nevyzval, ani nepostupoval v súlade s § 382 CSP, čím došlo k porušeniu jej práva na spravodlivý proces.

5.1. V súvislosti s uplatneným dovolacím dôvodom podľa § 421 ods. 1 písm. a) CSP dovolateľka namietala riešenie právnych otázok, či musí žalobca domáhajúci sa na súde peňažného plnenia, uviesť v žalobe presnú výšku peňažnej sumy, ktorú požaduje a či zastavenie premľacej lehoty v dôsledku uplatnenia peňažného nároku na súde nastáva bez ohľadu na konkrétnu uplatnenú sumu alebo len v rozsahu, ktorý zodpovedá sume vyčíslenej žalobcom (i); či zastavenie (spočívanie) premľacej doby v dôsledku uplatnenia peňažného nároku na súde nastáva bez ohľadu na konkrétnu uplatnenú sumu alebo len v rozsahu, ktorý zodpovedá sume vyčíslenej žalobkyňou (ii). Následne dovolateľka dôvodila, že ak ide o peňažné plnenie uplatnené z dôvodu náhrady škody, musí byť peňažná suma, ktorú žalobca

požaduje uvedená jasne a presne, čím je súd v konaní i pri rozhodovaní viazaný a od ktorej sa len výnimočne môže odchýliť v prípadoch ustanovených v § 153 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku s poukazom na rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 29. júna 2010 sp. zn. 1Cdo/70/2010. V tejto súvislosti podotkla, že odvolaciemu súdu stačilo opísanie skutkového stavu a predmetu procesných nárokov i napriek tomu, že v žalobe nebola v rozpore s ustálenou súdnou praxou uvedená konkrétna výška peňažnej sumy, ktorú žalobkyňa požadovala, dokonca ani len nepochybne určiteľná výška požadovanej náhrady škody iným spôsobom. Odvolací súd nepovažoval nároky na bolestné a sťaženie spoločenského uplatnenia uplatnené na súde ešte pred začatím plynutia premľacej lehoty, teda pred ustálením zdravotného stavu za premľané. Vychádzal z právnych názorov vyplývajúcich z rozhodnutí Najvyššieho súdu Českej republiky sp. zn. 22 Cdo/240/2004, 2 Cdon 30/97, ktoré však dovolateľka nepovažovala za aplikovateľné na danú vec, lebo ich predmetom neboli peňažné nároky. Uvedené názory nepovažovala za ustálenú rozhodovaciu prax. S právnym posúdením vznesenej námietky premľania odvolacím súdom sa preto nestotožnila. Poukázala na právny názor vyplývajúci z rozsudku Najvyššieho súdu ČSR z 26. februára 1974 sp. zn. 3Cz/4/1974, ktorý patrí do ustálenej rozhodovacej praxe najvyšších súdnych autorít. V kontexte uvedeného akcentovala, že jej nie je známe rozhodnutie, z ktorého by vyplývalo, že právny názor vyplývajúci z rozhodnutia sp. zn. 3Cz/4/1074 je nesprávny. Napokon dodala, že názor ustálenej rozhodovacej praxe sa nikdy nezmenil v tom, že sa plynutie premľacej doby pri uplatnení práva na peňažné plnenie zastaví iba v rozsahu, ktorý zodpovedá sume, ktorej zaplattenia sa žalobca v konaní domáha. Uplatnením nároku na súde nedochádza k pozastaveniu plynutia premľacej doby aj z hľadiska možného budúceho rozšírenia žaloby. Žaloba o náhradu škody je žalobou na splnenie peňažnej povinnosti, ktorá sa zvyčajne vyjadruje konkrétnou sumou, prípadne i iným vyjadrením, ak z tohto samotného vyjadrenia je možné ustáliť výšku nárokovanej sumy. V prípade náhrady škody nie je postačujúce, aby žalobca si uplatnil na súde peňažné plnenie bez určenia výšky nárokovanej sumy. Podaním takého prejavu vôle nie je zachovaná lehota pre celý nárok, a to ani vtedy, ak nárok zakladá jeden právny titul. S odkazom na rozhodnutia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 4Cdo/146/2008, 2 Obdo/36/2010 dodal, že účelom premľania je aj snaha predchádzať dôkaznej núdzi na strane veriteľa, ktorá vzniká v dôsledku plynutia času a prispieť k právnej istote v súkromnoprávných vzťahoch. Podľa názoru dovolateľky je v príkrom rozpore s účelom právneho inštitútu premľania práva stav, kedy žalobca po podaní žaloby, ktorou uplatnil nárok na náhradu škody bez uvedenia výšky požadovanej náhrady, kedykoľvek a bez časového obmedzenia mohol určiť výšku požadovanej náhrady alebo ju zvýšiť. Pričom žalovaný by nemohol úspešne namietat premľanie nároku uplatneného žalobcom v celku alebo v časti. Dovolaťka preto trvala na tom, že žalobkyňa si uplatnila nároky po márnom uplynutí premľacej doby až písomným podaním z 2. septembra 2019. Rešpektujúc ustanovenie § 106 Občianskeho zákonníka a vyjadrenie znalca o okamihu ustálenia zdravotného stavu žalobkyne na účely hodnotenia bolestného a sťaženia spoločenského uplatnenia, potom premľacia doba uplynula pri nároku na bolestné dňa 7. marca 2016 a nároku na náhradu za sťaženie spoločenského uplatnenia v januári 2017. Právo na náhradu za stratu na zárobku po skončení práceneschopnosti sa premľalo najneskôr dňa 14. mája 2015, pravdepodobne aj skôr a to vychádzajúc z právoplatného trestného rozsudku a z rozhodnutia Sociálnej poisťovne o výške invalidného dôchodku z 12. apríla 2012. V tejto súvislosti podotkla, že odvolávať sa na dátum, kedy bola žalobkyňa oznámená výška úrazovej renty zo strany žalovanej 2/ považovala za nezmysel, nakoľko v čase podania žaloby a až do novelizácie ustanovenia § 445 Občianskeho zákonníka sa strata na zárobku po skončení práceneschopnosti počítala ako úrazová renta a nebol dôvod, aby ju žalobkyňa odpočítavala. Skutočnosť, že žalobkyňa si uplatnila stratu na zárobku v rozpore s vtedy platným a účinným zákonom nemôže byť v neprospech žalovaných. Navrhla napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu zrušiť; uplatnila si nárok na náhradu trov dovolacieho konania.

6. Žalobkyňa vo vyjadrení k dovolaniam nesúhlasila s tvrdením žalovaných, že sa súdy nevysporiadali s ich argumentáciou. Namietala, že aj keby bola námietka premľania opodstatnená, jej uplatnenie v tomto prípade by bolo v rozpore s dobrými mravmi. Ujma, ktorá by jej v dôsledku priznania účinkov premľania vznikla, by predstavovala nielen majetkový zásah, ale aj výrazný psychický dopad, pretože konala v dobrej viere, uplatnila si nároky riadne a poskytovala súčinnosť. Podľa žalobkyne by žalovaní v takom prípade len formálne využili nedostatky v uplatnení nároku, ktorého skutkový a právny základ v podstate nepopierajú, čo by bolo v rozpore s princípom spravodlivosti. Vzhľadom na charakter nárokov,

a to náhradu škody na zdraví spôsobenej trestným činom a ich trvalý dopad, bola presvedčená, že aj teoretické premĺčanie by nemalo byť chránené právnym poriadkom. V reakcii na zásadu právo patrí bdelým, žalobkyňa uviedla, že podala žalobu, hoci bola po dopravnej nehode v ťažkom zdravotnom stave. Dôvodila, že nie je možné požadovať od poškodeného, aby bol sám schopný vyhodnotiť ustálenosť svojho zdravotného stavu, najmä ak v tom nemajú jasno ani odborníci. V pochybnostiach by mal byť chránený záujem slabšej strany, teda poškodeného. Napokon žalobkyňa odmietla aj tvrdenie, žeby súd prvej inštancie vymedzil žalobný návrh namiesto nej. Súd prvej inštancie rozhodoval na základe konkrétneho petitu s presne vyčíslenými nárokmi, takže nešlo o žiadne nahradzovanie formulácie žaloby zo strany súdu. K argumentácii o odklone od ustálenej rozhodovacej praxe žalobkyňa dôvodila, že z konštantnej judikatúry jednoznačne vyplýva, že nie je podstatné, ako žalobca po formálnej stránke vyjadril svoje nároky, dôležité je, čoho sa po vecnej (obsahovej) stránke domáha. V tejto súvislosti poukázala na rozhodnutia Najvyššieho súdu Českej republiky k otázke individualizácie skutkovej stránky predmetu konania, náležitostí žaloby a jej doplnenia, napr. sp. zn. 30 Cdo 3527/2014, 21 Cdo 370/2002, 32 Odo 315/2004, 33 Odo 209/2005, 30 Cdo 3527/2014. Vo vzťahu k nároku na náhradu straty na zárobku sa žalobkyňa stotožnila s názorom odvolacieho súdu, pričom poukázala na jej vyjadrenie v priebehu konania. Žalobkyňa nesúhlasila s námietkou žalovaných vo vzťahu k aplikácii ustanovenia § 257 CSP odvolacím súdom na rozhodnutie o trovách konania. Podľa jej názoru žalovaní mali procesný priestor na vyjadrenie sa. Aplikáciu uvedeného ustanovenia už navrhovala v konaní pred súdom prvej inštancie v záverečnej reči dňa 2. mája 2022, s poukazaním aj na existenciu dôvodov hodných osobitného zreteľa. Navrhla dovolanie zamietnuť, prípadne odmietnuť; uplatnila si nárok na náhradu trov dovolacieho konania.

7. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „dovolací súd“) príslušný na rozhodnutie o dovolaní (§ 35 CSP) po zistení, že dovolanie podali v stanovenej lehote (§ 427 ods. 1 CSP) strany sporu, v neprospech ktorých bolo napadnuté rozhodnutie vydané (§ 424 CSP), bez nariadenia pojednávania (§ 443 CSP) po preskúmaní, či dovolanie obsahuje zákonom predpísané náležitosti (§ 428 CSP) a či sú splnené podmienky podľa § 429 CSP, v rámci dovolacieho prieskumu dospel k záveru, že dovolanie vo veci samej je potrebné odmietnuť.

8. Podľa § 419 CSP proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa.

9. Rozhodnutia odvolacieho súdu, proti ktorým je dovolanie prípustné sú vymenované v § 420 a § 421 CSP. Z citovaného ustanovenia *expressis verbis* vyplýva, že ak zákon výslovne neuvádza, že dovolanie je proti tomu ktorému rozhodnutiu odvolacieho súdu prípustné, tak takéto rozhodnutie nemožno úspešne napadnúť dovolaním.

10. Podľa § 420 CSP dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu, c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník, d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

11. Podľa § 431 CSP dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení. Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada.

12. Hlavnými znakmi charakterizujúcimi procesnú vadu uvedenú v § 420 písm. f) CSP sú zásah súdu do práva strany sporu a nesprávny procesný postup súdu reprezentujúci takýto zásah znemožňujúci procesnej strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné oprávnenia v takej miere (intenzite), v dôsledku ktorej došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. Podstata práva na spravodlivý súdny proces je možnosť fyzických a právnických osôb domáhať sa svojich práv na nestrannom súde a v

konaní pred ním využívať všetky právne inštitúty a záruky poskytované právnym poriadkom. Integrovanou súčasťou tohto práva je právo na relevantné, zákonu zodpovedajúce konanie súdov a iných orgánov Slovenskej republiky a ich spravodlivé rozhodnutie (I. ÚS 26/94).

13. Ustanovenie § 420 písm. f) CSP zakladá prípustnosť a zároveň dôvodnosť dovolania v tých prípadoch, v ktorých miera porušenia procesných práv strany nadobudla intenzitu porušenia jej práva na spravodlivý proces. V zmysle uvedeného ustanovenia treba za nesprávny procesný postup považovať postup súdu spočívajúci predovšetkým v zjavnom porušení kogentných procesných ustanovení, ktoré sa vymyká nielen zákonnému, ale aj ústavnoprávnemu rámcu, a tak zároveň znamená aj porušenie ústavou zaručených procesných práv spojených so súdnou ochranou práva. Ide napr. o právo na verejné prejednanie sporu za prítomnosti strán sporu, právo vyjadriť sa ku všetkým vykonaným dôkazom, právo na zastúpenie zvoleným zástupcom, právo na predvídateľnosť rozhodnutia, na zachovanie rovnosti strán v konaní, právo na riadne odôvodnenie rozhodnutia, na relevantné konanie súdu spojené so zákazom svojvoľného postupu a so zákazom denegatio iustitiae (odmietnutie spravodlivosti).

14. Pod porušením práva na spravodlivý proces vo všeobecnosti treba rozumieť taký postup súdu, ktorým sa účastníkom konania znemožní realizácia tých procesných práv, ktoré im právna úprava priznáva za účelom zabezpečenia spravodlivej ochrany ich práv a právom chránených záujmov v tom - ktorom konkrétnom konaní, pričom miera tohto porušenia znamená porušenie práva na spravodlivý proces; jeho súčasťou je aj náležité odôvodnenie rozhodnutia (sp. zn. II. ÚS 559/2018, III. ÚS 47/2019, 4Cdo/140/2019, 4Cdo/120/2019).

15. V rámci uplatneného dovolacieho dôvodu podľa § 420 písm. f) CSP dovolatelia (obaja žalovaní, poznámka dovolacieho súdu) zhodne namietali nedostatočné vysporiadanie sa s podstatnými argumentmi uplatnenými v odvolaní, týkajúcimi sa vymedzenia uplatnených nárokov v žalobe a následne v priebehu konania žalobkyňou, ako aj namietali nesprávny procesný postup odvolacieho súdu, ktorý na rozhodnutie o trovách konania aplikoval ustanovenie § 257 CSP bez toho, aby žalovaní mali možnosť sa vyjadriť.

16. Z okolností preskúmvanej veci vyplýva, že žalobkyňa sa podanou žalobou zo 6. novembra 2012 domáhala zaviazať žalovaných 1/ a 2/ spoločne a nerozdielne zaplatiť jej peňažnú náhradu z titulu náhrady vecnej škody vo výške 379,75 eura, náhradu nákladov súvisiacich s jej liečbou na zdravotníckych pomôckach a liekoch, náhradu nákladov vynaložených na prepravu v súvislosti s jej liečbou, ďalej náhradu z titulu doplatku Sociálnej poisťovni, ako aj z titulu náhrady za bolesť a za sťaženie spoločenského uplatnenia a náhrady z titulu ušlej mzdy. V žalobe uviedla, že trestným rozkazom Okresného súdu Dunajská Streda sp. zn. 3T/77/2012 bol žalovaný 1/ uznaný za vinného a s nárokom na náhradu škody bola odkázaná na občianskoprávne konanie z dôvodu, že do skončenia adhézneho konania jej liečba nebola ukončená, preto ju nemohla bez jej viny vyčíslieť a riadne uplatniť. K žalobnému návrhu pripojila listinné dôkazy a zároveň navrhla pribrať do konania znalca na stanovenie bolestného a sťaženia spoločenského uplatnenia, ako aj znalca ekonóma na stanovenie celkovej sumy jej straty na zárobku počas práceneschopnosti. Uznesením č. k. 7C/384/2021-127 z 22. apríla 2013 s právoplatnosťou od 6. júna 2013 súd prvej inštancie konanie prerušil do právoplatného skončenia konania vedeného na Okresnom súde Dunajská Streda pod sp. zn. 3T/77/2012. Podaním z 10. júla 2013 žalobkyňa požiadala o pokračovanie v konaní z dôvodu právoplatného skončenia trestného konania vedeného pod sp. zn. 3T/77/2012. Následne podaním z 23. októbra 2013 oznámila, že žalovaná 2/ jej poskytla peňažné plnenie vo výške 31 190,31 eura z titulu náhrady vecnej škody na motocykli v sume 1 230 eur a 279,49 eura, z titulu vynaložených nákladov na liečenie v sume 105,33 eura a 79,64 eura, z titulu vynaložených nákladov na kúpu zdravotných pomôcok v sume 26,43 eura, z titulu straty na zárobku počas práceneschopnosti v sume 1 415,42 eura, z titulu náhrady bolestného za 715 bodov v sume 10 997 eur pri hodnote bodu 15,38 eura a z titulu náhrady sťaženia spoločenského uplatnenia za 1 085 bodov v sume 17 057 eur pri hodnote bodu v sume 15,72 eura, vychádzajúc zo znaleckého posudku F.. T. L., X.. Podľa záverov znaleckého posudku č. 4/2019 vypracovaného znalcom F.. Q. v spojení s jeho doplnením k znaleckému posudku č. 4/2019 (7/2020) k ustáleniu zdravotného stavu pre

hodnotenie bolestného došlo dňa 7. marca 2014. Sťaženie spoločenského uplatnenia bolo možné hodnotiť zvyčajne rok od poslednej operácie, ktorá bola vykonaná dňa 21. januára 2014, preto k ustáleniu zdravotného stavu pre hodnotenie sťaženia spoločenského uplatnenia došlo koncom januára 2015. Znalec F.. Q. v znaleckom posudku č. 4/2029 ohodnotil bolestné v rozsahu 1 622,50 bodov, po jeho korekcii doplnení znaleckého posudku stanovil bodové ohodnotenie bolestného v rozsahu 1442,50 bodov. Sťaženie spoločenského uplatnenia ohodnotil v rozsahu 1 625 bodov, predstavujúcu základnú sadzbu, pričom deklaroval zvýšenie náhrady úvahou súdu. Žalobkyňa podaním z 2. septembra 2019 (v spise na č. l. 388) upresnila výšku uplatnených nárokov prednesenú na pojednávaní konanom 25. mája 2015, ktorej upresnenie žiadala súdom pripustiť. Z titulu náhrady na škody na zdraví sa domáhala náhrady nákladov spojených s liečením v sume 935,42 eura, doplatok Sociálnej poisťovni v sume 489,72 eura, náhrad bolestného vrátane jeho zvýšenia v sume 13 957,35 eura a náhrady sťaženia spoločenského uplatnenia vrátane jeho zvýšenia v sume 34 033,80 eura po zohľadnení už vyplatených súm žalovanou 2/. Z titulu náhrady ušlého zisku si uplatnila nárok vo výške 14 343,44 eura. Rozhodnutím Sociálnej poisťovne s účinnosťou od 12. marca 2012 bol žalobkyni priznaný invalidný dôchodok v sume 141,80 eura mesačne z dôvodu poklesu miery schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť v rozsahu 75 %. Následne rozhodnutím s účinnosťou od 23. júla 2013 bola stanovená miera poklesu vykonávať zárobkovú činnosť v rozsahu 60 % s priznaním invalidného dôchodku vo výške 94,10 eura (v spise na č. l. 150 až 158).

17. Podľa § 132 ods. 1 až 3 CSP v žalobe sa okrem všeobecných náležitostí podania uvedie označenie strán, pravdivé a úplné opísanie rozhodujúcich skutočností, označenie dôkazov na ich preukázanie a žalobný návrh. Opísanie rozhodujúcich skutočností nemožno nahradiť odkazom na označené dôkazy. Žalobca k žalobe pripojí dôkazy, ktorých povaha to pripúšťa, okrem tých, ktoré nemôže bez svojej viny pripojiť.

18. Podľa § 124 ods. 1 a 2 CSP každé podanie sa posudzuje podľa jeho obsahu. Hmotnoprávny úkon strany je voči súdu účinný okamihom doručenia a voči ostatným subjektom od okamihu, keď sa o ňom v konaní dozvedeli.

19. Civilné sporové konanie je ovládané dispozičnou zásadou a začína podaním žaloby. Iba formálne spôsobilá žaloba je základným predpokladom vecného prejednávania veci. Žaloba musí obsahovať všeobecné náležitosti podania uvedené v ustanovení § 127 ods. 1 CSP, teda ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a podpis. Zároveň musí obsahovať osobitné náležitosti vyplývajúce z ustanovenia § 132 ods. 1 CSP teda označenie strán, pravdivé a úplné opísanie rozhodujúcich skutočností, označenie dôkazov na ich preukázanie a žalobný návrh, ktorý musí byť jasný, zrozumiteľný a presne formulovaný. Žaloba je však procesný úkon strany, ktorý treba posudzovať ako každé podanie podľa obsahu. To znamená, že za žalobný nárok, teda predmet konania, nemožno považovať iba žalobný návrh, ale aj jeho skutkové odôvodnenie, čo spolu so žalobným návrhom vymedzuje predmet žaloby (Števček, M., Ficová, S., Baricová, J., Mesiarkinová, S., Bajánková, J., Tomašovič, M., a kol. Civilný sporový poriadok. Komentár. Praha : C. H. Beck, 2016, 484 až 487 s.).

20. Najvyšší súd v uznesení z 25. novembra 2020 sp. zn. 7Cdo/268/2019, ktoré rozhodnutie bolo publikované v Zbierke stanovísk najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky č. 1/2021 judikoval právnu vetu pod R 14/2021 v znení: „Obsah žaloby nie je tvorený výlučne žalobným návrhom (petitum), ale aj rozhodujúcimi skutkovými tvrdeniami - opísaním skutkového deja (causa petendi). Súd je viazaný petitom žaloby po obsahovej stránke a tento petit je potrebné vykladať v súvislosti so skutkovými tvrdeniami v žalobe. Súd má skúmať celý obsah podanej žaloby, nielen samotný žalobný návrh“. Z obsahu odôvodnenia vyplýva, že pre analýzu právneho vzťahu strán a posúdenie jeho povahy z hľadiska obsahu žaloby na prejednanie a rozhodnutie o nároku, ktorý žalobkyňa vyvodzuje z tohto právneho vzťahu, je tak rozhodujúce obsahové hľadisko, teda akú povahu majú práva a povinnosti strán tvoriace obsah právneho vzťahu. Na základe žalobného návrhu a opísania skutkového deja možno individualizovať predmet konania. Súd je viazaný petitom žaloby po obsahovej stránke a tento petit je potrebné vykladať v súvislosti so skutkovými tvrdeniami žalobcov v spore. Súd má skúmať celý obsah

podanej žaloby, nielen samotný žalobný návrh.

21. Nadväzujúc na uvedené dovolací súd konštatuje, v preskúmvanej veci súdy nižších inštancií správne postupovali, ak posudzovali uplatnené nároky žalobkyne nielen na základe žalobného petitu, ale aj v kontexte uvádzaných skutkových okolností v žalobe, z ktorých bolo nesporné, že žalobkyňa si uplatnila okrem vecnej škody, aj nároky na náhradu za bolesť, sťaženie spoločenského uplatnenia a nárok na náhradu za stratu na zárobku počas práceneschopnosti, ktorých výšku následne po ustálení zdravotného stavu konkretizovala. Z uvedeného dôvodu preto dovolací súd považoval uplatnené nároky riadne na základe žaloby, ktorá spĺňa náležitosti vyplývajúce z ustanovení § 127 v spojení s § 132 CSP. Prílišný formalizmus pri posudzovaní úkonov účastníkov občianskeho súdneho konania a nadmerný tlak na dopĺňanie takých náležitostí do procesných úkonov účastníkov, ktoré nemajú základný význam pre ochranu zákonnosti, nie sú v súlade s ústavnými princípmi spravodlivého procesu. Z procesného postupu súdov nižších inštancií nemožno preto vyvodíť existenciu vady zmätočnosti v zmysle ustanovenia § 420 písm. f) CSP.

22. Odvolací súd v rámci vysporiadania sa s uplatnenou námietkou okrem opisu žaloby, citujúc ustanovenia § 42 ods. 3, § 79 ods. 1 vety prvej a druhej Občianskeho súdneho poriadku v znení účinnom v čase podania žaloby ustálil, že predmet procesných nárokov bol dostatočne a určito vymedzený v žalobe, z ktorej vyplynuli rozhodné skutočnosti podstatné pre posúdenie toho, o čom a na akom podklade má súd rozhodnúť. Skutkové okolnosti považoval odvolací súd za dostatočne vymedzené. Okolnosť, že neuviedla všetky tvrdenia podľa hmotného práva, nebránila súdu v pokračovaní konania o uplatnených nárokoch. Žalobkyňa v priebehu konania svoje tvrdenia doplnila a nároky upresnila podaním z 25. septembra 2013, na pojednávaní konanom dňa 25. mája 2015, podaním z 2. septembra 2019 a z 18. marca 2022. Odvolací súd zároveň akcentoval, že skutok z ktorého žalobkyňa odvodzuje uplatnené nároky na odškodnenie bol v žalobe dostatočne popísaný tak, aby vylučoval možnosť zámeny s iným skutkom, boli popísané okolnosti týkajúce sa nielen vzniku škody, ale aj jej zdravotného stavu. V kontexte uvedeného preto nepovažoval za dôvodne namietaný nesprávny procesný postup súdu prvej inštancie, ktorým nevyzval žalobkyňu na doplnenie žaloby (body 64 až 68 odôvodnenia). Uvedené dôvody sú podľa názoru dovolacieho súdu dostatočné pre záver o správnom procesnom postupe súdu prvej inštancie, preto uplatnená námietka nedostatočného vysporiadania s uplatnenou argumentáciou v odvolaní nie je dôvodná.

23. Vo vzťahu k vznesenej námietke premlčania žalovanými odvolací súd sa stotožnil s dôvodmi súdom prvej inštancie v bodoch 62.1 až 62.4. Na doplnenie a po zhrnutí skutkového stavu v podstatnom rozsahu uviedol, že oba nároky na náhradu za bolesť aj sťaženie spoločenského uplatnenia boli uplatnené na súde prvej inštancie ešte pred začatím plynutia premlčacej lehoty, teda pred ustálením zdravotného stavu, preto do začiatku plynutia premlčacej lehoty ich možno považovať za predčasne uplatnené. Odvolací súd sa nestotožnil s názorom žalovanej 2/, že riadnym uplatnením nároku je podanie z 2. septembra 2019. Zdôraznil, že uvedeným podaním došlo k upresneniu žaloby, ktoré nemalo vplyv na plynutie premlčacej lehoty, pretože údaje k identifikácii uplatneného nároku boli obsiahnuté už v žalobe s odkazom na rozhodnutia Najvyššieho súdu Českej republiky sp. zn. 2Cdon 302/97, 22 Cdo 240 /2004. V prípade zvýšenia náhrady za bolesť a sťaženie spoločenského uplatnenia si žalobkyňa nároky uplatnila podaním z 25. septembra 2023, v čase kedy ešte nebol ustálený zdravotný stav, od ktorého sa odvíja začiatok plynutia premlčacej doby, preto ani nároky zvýšenia náhrady za bolesť a sťaženia spoločenského uplatnenia nie sú premlčané. V kontexte uvedeného podotkol, že v lekárskom posudku vypracovanom F.. T. L., X.. absentovali údaje o poškodení zdravia, pri bolestnom a sťažení spoločenského uplatnenia, ako aj údaje o začiatku a ukončení liečenia, ktoré údaje sú podstatnými náležitosťami lekárskeho posudku podľa § 8 zákona č. 437/2004 Z. z. (body 70 až 76).

23.1. K nároku na náhradu straty na zárobku po skončení práceneschopnosti v súvislosti s námietkou premlčania vznesenou žalovanou 2/, odvolací súd poukázal na odôvodnenie uvedené súdom prvej inštancie v bodoch 63.1 a 63. 2. Následne po zhrnutí skutkového stavu týkajúceho sa uplatneného nároku, citujúc ustanovenia § 447 Občianskeho zákonníka účinného ku dňu podania žaloby, ak aj účinného v čase rozhodovania odvolacieho súdu, prechodného ustanovenia § 879w Občianskeho

zákonníka v znení novely účinnej od 1. januára 2009, dôvodil, že uvedené prechodné ustanovenie sa vzťahuje aj na výpočet žalobkyňou uplatneného nároku označeného žalobkyňou ako ušlý príjem, ktorý si žalobkyňa vyčíslila a uplatnila ako rozdiel medzi príjmom, ktorý by v zamestnaní dosahovala a súčtom úrazovej renty a invalidného dôchodku. V tejto súvislosti odvolací súd považoval uplatnenú námietku nedostatočného odôvodnenia žalovaným 1/ za nedôvodnú (body 77 až 89). Z uvedených dôvodov preto odvolací súd potvrdil napadnutý rozsudok vo výrokoch o priznaní žalobkyni sumy 11 188, 95 eura z titulu náhrady bolestného a jej zvýšenia, sumy 13 597, 80 eura z titulu náhrady sťaženia spoločenského uplatnenia a zvýšenia a sumy 17 994,11 eura z titulu náhrady ušlého príjmu.

24. Z odôvodnení rozhodnutí súdov (odvolacieho a prvoinštančného), chápaných v ich organickej kompletizujúcej jednote (II. ÚS 78/05, III. ÚS 264/08, IV. ÚS 372/08), je dostatočne zrejmé, z ktorých skutočností a dôkazov súdy vychádzali, akými úvahami sa riadil súd prvej inštancie, ako ich posudzoval odvolací súd a aké závery zaujal k jeho právnomu posúdeniu. Odôvodnenie uvedené odvolacím súdom v bodoch 70 až 89 napádaného rozhodnutia preto spĺňa náležitosti odôvodnenia vyplývajúce z ustanovení § 220 ods. 2 v spojení s § 393 ods. 2 CSP, lebo zodpovedá základnej formálnej štruktúre odôvodnenia rozhodnutia. Súslednosti jednotlivých častí odôvodnenia a ich obsahové (materiálne) náplne zakladajú súhrnne ich zrozumiteľnosť aj všeobecnú interpretačnú presvedčivosť. Z odôvodnenia rozsudku vyplýva vzťah medzi skutkovými zisteniami aj úvahami pri hodnotení dôkazov na jednej strane a právnymi závermi na strane druhej. V hodnotení skutkových zistení neabsentuje žiadna relevantná skutočnosť alebo okolnosť. Argumentácia odvolacieho súdu je koherentná a jeho rozhodnutie konzistentné, logické a presvedčivé, premisy v ňom zvolené aj závery, ku ktorým na ich základe dospel, sú prijateľné pre právnickú aj laickú verejnosť. Vysporiadanie sa s uplatnenými podstatnými odvolacími námietkami, odvolacím súdom možno považovať za dostatočné aj v zmysle § 387 ods. 3 CSP.

25. Z ustálenej rozhodovacej praxe najvyššieho súdu vyplýva, že prípadný nedostatok riadneho odôvodnenia dovolaním napadnutého rozhodnutia, nedostatočne zistený skutkový stav alebo nesprávne právne posúdenie veci v zásade nezakladá vadu konania podľa § 420 písm. f) CSP (R 24/2017). Do úvahy preto neprichádza ani relevantnosť námietky, že odvolací súd nedostatočným odôvodnením rozhodnutia dovolateľovi znemožnil, aby uskutočňoval jemu patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu jeho práva na spravodlivý proces. V tejto súvislosti považuje dovolací súd za potrebné poznamenať, že odvolací súd v odôvodnení svojho rozhodnutia nemusí dať odpoveď na všetky odvolacie námietky uvedené v odvolaní, ale len na tie, ktoré majú pre rozhodnutie o odvolaní podstatný význam, ktoré zostali sporné, alebo na ktoré považuje odvolací súd za nevyhnutné dať odpoveď z hľadiska doplnenia dôvodov rozhodnutia súdu prvej inštancie (II. ÚS 78/05). Ako vyplýva aj z judikatúry ústavného súdu, iba skutočnosť, že dovolateľ sa s právnym názorom odvolacieho súdu nestotožňuje, nemôže viesť k záveru o zjavnej neodôvodnenosti alebo arbitrárnosti jeho rozhodnutia (I. ÚS 188/06). Odôvodnenie rozhodnutia súdu, ktoré stručne a jasne objasní skutkový a právny základ rozhodnutia, postačuje na záver o tom, že z tohto aspektu je plne realizovateľné základné právo strany sporu na súdnu ochranu, resp. právo na spravodlivý proces (IV. ÚS 115/03, III. ÚS 209/04).

26. Do práva na spravodlivý proces nepatrí právo účastníka konania, aby sa súd stotožnil s jeho právnymi názormi, navrhovaním a hodnotením dôkazov. Neznamená ani právo na to, aby bol účastník konania úspešný, teda, aby bolo rozhodnuté v súlade s jeho požiadavkami a právnymi názormi. Nie je porušením práva na spravodlivý proces iné hodnotenie vykonaných dôkazov, skutkových tvrdení účastníkov, ako aj iný právny názor súdu na dôvodnosť podaného nároku, resp. uplatnených námietok. Právo na súdnu ochranu nemožno stotožňovať s procesným úspechom účastníka, z čoho vyplýva, že všeobecný súd nemusí rozhodovať v súlade so skutkovým a právnym názorom účastníkov konania, vrátane ich dôvodov a námietok (II. ÚS 4/94, II. ÚS 3/97, I. ÚS 204/2010). Je však povinný na zákonom predpokladané a umožnené procesné úkony účastníka primeraným, zrozumiteľným a ústavne akceptovateľným spôsobom reagovať v súlade s platným procesným právom (II. ÚS 675/2014, IV. ÚS 252/04, IV. ÚS 329/04, III. ÚS 32/07). Věcná spojitost' odôvodnenia rozhodnutia s princípom práva na spravodlivý proces garantuje každému účastníkovi konania, že vydaný rozsudok musí spĺňať limity zrozumiteľného, určitého a logicky odôvodneného rozsudku.

27. Rovnako Európsky súd pre ľudské práva stabilne judikuje, že súdne rozhodnutia musia v dostatočnej miere uvádzať dôvody, zároveň však nevyžaduje, aby na každý argument strany bola daná odpoveď v odôvodnení rozhodnutia, ak však ide o argument, ktorý je pre rozhodnutie rozhodujúci, vyžaduje sa špecifická odpoveď práve na tento argument (Ruiz Torija proti Španielsku z 9. decembra 1994, séria A, č. 303 - A, s. 12, § 29, Hiro Balani proti Španielsku z 9. decembra 1994, séria A, č. 303 - B, Georgiadis proti Grécku z 29. mája 1997, Higgins proti Francúzsku z 19. februára 1998). Z práva na spravodlivú súdnu ochranu vyplýva aj povinnosť súdu zaoberať sa účinne námietkami, argumentmi a návrhmi na vykonanie dôkazov strán s výhradou, že majú význam pre rozhodnutie (Kraska proti Španielsku z 29. apríla 1993; m. m. II. ÚS 410/06, I. ÚS 736/2016).

28. Nadväzujúc na uvedené dovolací súd konštatuje, že v preskúmvanej veci nezistil existenciu vady zmätočnosti v zmysle § 420 písm. f) CSP, preto dovolanie nie je vo vzťahu k veci samej prípustné a ani dôvodné. V tejto časti preto dovolací súd odmietol dovolanie v súlade s ustanovením § 447 písm. c) CSP.

29. V reakcii na dovolacie argumenty dovolateľov dovolací súd dodáva, že za procesnú vadu konania podľa § 420 písm. f) CSP nemožno považovať to, že odvolací súd svoje rozhodnutie neodôvodnil podľa predstáv dovolateľov, ale len to, že ho neodôvodnil objektívne uspokojivým spôsobom, čo sa nevzťahuje na danú vec. V tejto súvislosti dovolací súd považuje za potrebné poznamenať, že odvolací súd v odôvodnení svojho rozhodnutia nemusí dať odpoveď na všetky odvolacie námietky uvedené v odvolaní, ale len na tie, ktoré majú pre rozhodnutie o odvolaní podstatný význam, ktoré zostali sporné, alebo na ktoré považuje odvolací súd za nevyhnutné dať odpoveď z hľadiska doplnenia dôvodov rozhodnutia súdu prvej inštancie (II. ÚS 78/05). Iba skutočnosť, že dovolateľ sa s právnym názorom odvolacieho súdu nestotožňuje, nemôže viesť k záveru o zjavnej neodôvodnenosti alebo arbitrárnosti jeho rozhodnutia (I. ÚS 188/06).

30. Dovolací súd je v zmysle § 442 CSP viazaný skutkovým stavom, tak ako ho zistil odvolací súd, a jeho prieskum skutkových zistení nespočíva v prehodnocovaní skutkového stavu, ale len v kontrole postupu súdu pri procese jeho zisťovania (I. ÚS 6/2018). Dovolanie nepredstavuje opravný prostriedok, ktorý by mal slúžiť na odstránenie nedostatkov pri ustálení skutkového stavu veci. Dovolací súd nemôže v dovolacom konaní formulovať nové skutkové závery a rovnako nie je oprávnený preskúmať správnosť a úplnosť skutkových zistení, už len z toho dôvodu, že nie je oprávnený prehodnocovať vykonané dôkazy, pretože (na rozdiel od súdu prvej inštancie a odvolacieho súdu) v dovolacom konaní nemá možnosť vykonávať dokazovanie. Dovoláním sa preto nemožno úspešne domáhať revízie skutkových zistení urobených súdmi nižšej inštancie, ani prieskumu nimi vykonaného dokazovania. Inými slovami, na hodnotenie skutkových okolností a zisťovanie skutkového stavu sú teda povolané súdy prvej inštancie a druhej inštancie ako skutkové súdy a nie dovolací súd.

31. Dovolací súd však považoval za dôvodnú námietku dovolateľov vo vzťahu k aplikácii ustanovenia § 257 CSP na rozhodnutie o trovách konania v zastavenej časti konania. Argumentovali tým, že odvolací súd nepostupoval v súlade s § 382 CSP a tým zaťažil konanie vadou zmätočnosti v zmysle § 420 písm. f) CSP.

32. Podľa § 382 CSP ak má odvolací súd za to, že sa na vec vzťahuje ustanovenie všeobecne záväzného právneho predpisu, ktoré pri doterajšom rozhodovaní veci nebolo použité a je pre rozhodnutie veci rozhodujúce, vyzve strany, aby sa k možnému použitiu tohto ustanovenia vyjadrili.

33. Podľa čl. 2 ods. 1 a 2 Základných princípov CSP ochrana ohrozených alebo porušených práv a právom chránených záujmov musí byť spravodlivá a účinná tak, aby bol naplnený princíp právnej istoty. Právna istota je stav, v ktorom každý môže očakávať, že jeho spor bude rozhodnutý v súlade s ustálenou rozhodovacou praxou najvyšších súdnych autorít; ak takej ustálenej rozhodovacej praxe niet, aj stav, v ktorom každý môže legitímne očakávať, že jeho spor bude rozhodnutý spravodlivo.

34. Použitie ustanovenia § 382 CSP odvolacím súdom znamená, že nárok treba posúdiť sčasti alebo

podľa celkom iného právneho predpisu ako ho použil súd prvej inštancie, alebo síce podľa toho istého právneho predpisu ako ho posúdil súd prvej inštancie, ale podľa iného ustanovenia. Uvedená prvá zákonná podmienka znamená, že pri doterajšom rozhodovaní nebol použitý právny predpis, o ktorého výklad a použitie nežiadala v priebehu konania žiadna zo sporových strán. Druhou zákonnou podmienkou, ktorá musí byť splnená súčasne je, že toto iné zákonné ustanovenie je pre rozhodnutie veci rozhodujúce. O takúto procesnú situáciu ide vtedy, ak odvolací súd mieni toto ustanovenie urobiť právnym základom pre rozhodnutie vo veci samej t. j. je toho názoru, že skutkový stav zistený súdom prvej inštancie (§ 383) alebo po doplnení dokazovania odvolacím súdom (§ 384) treba subsumovať pod určitú právnu normu alebo súbor právnych noriem. Ak chce odvolací súd zmeniť rozhodnutie súdu prvej inštancie je nevyhnutné poučiť strany odvolacieho konania, že zistený skutkový stav môže byť právne posúdený s použitím inej právnej normy alebo iných právnych noriem, než o ktorých konal a rozhodoval súd prvej inštancie. Výzva odvolacieho súdu podľa § 382 CSP je plnením osobitného druhu tzv. manudukčnej povinnosti odvolacieho súdu, ktorej podstatou je zabrániť, aby nesprávnym procesným postupom nedošlo k porušeniu procesných práv sporovej strane v takej miere, že dôjde k porušeniu práva na spravodlivý proces. Z citovaného ustanovenia teda vyplýva, že sa má predísť vydávaniu tzv. prekvapivých rozhodnutí, vychádza z princípu predvídateľnosti súdneho rozhodnutia, ktorý je považovaný za komponent princípu právneho štátu, osobitne princípu právnej istoty (I. ÚS 236/2006).

35. V zmysle judikatúry ústavného súdu o tzv. prekvapivé rozhodnutie ide predovšetkým vtedy, ak vyšší súd založí svoje rozhodnutie vo veci na iných, zásadne odlišných právnych záveroch ako nižší súd, pričom zároveň strane konania neumožní vyjadriť sa k týmto iným (odlišným) právnym záverom, teda keď strana nemá možnosť právne argumentovať, prípadne predkladať nové dôkazy, ktoré sa z hľadiska doterajších právnych záverov nižšieho súdu nejavili ako významné (II. ÚS 407/2016); o prekvapivom rozhodnutí možno hovoriť aj za situácie, keď sa aplikuje autoritatívny výklad novej právnej úpravy, ktorý nebol predvídateľný a ktorý vedie k odňatiu práva na súdnu ochranu (II. ÚS 570/2017).

36. Z okolností preskúmvanej veci vyplýva, že odvolací súd pri posudzovaní odvolania žalobkyne proti výroku o trovách konania v zastavenej časti, nepostupoval v súlade s § 382 CSP a neumožnil stranám sporu sa k novej aplikácii ustanovenia § 257 CSP vyjadriť, i napriek tomu, že žalovaným bolo odvolanie žalobkyne na vyjadrenie doručené, v ktorom žalobkyňa aplikáciu ustanovenia § 257 CSP žiadala.

37. Ustanovenie § 257 CSP predstavuje odchýlku zo zásady zodpovednosti za výsledok (§ 255 CSP), aj zo zásady zodpovednosti za zavinenie (§ 256 ods. 1 CSP). Súd podľa neho nemusí uložiť neúspešnej strane sporu povinnosť nahradiť trovy konania vzniknuté úspešnej strane, resp. nemusí strane, ktorá spôsobila vznik trov svojím zavinením uložiť, aby tieto trovy nahradila protistrane. Dôvody hodné osobitného zreteľa rovnako ako výnimočné okolnosti zákon neuvádza ani exemplifikatívne (vo forme príkladného výpočtu) a výklad týchto podmienok ponecháva na súdnej praxi. To však neznamená, že tým vytvára priestor na celkom voľnú úvahu súdu. V zmysle ustálenej judikatúry (napr. uznesenia najvyššieho súdu sp. zn. 2MCdo/17/2009, 5Cdo/67/2010, či 3MCdo/46/2012), ustanovenie § 257 CSP nie je možné považovať za predpis, ktorý by zakladal jeho voľnú možnosť aplikácie, ale ide o ustanovenie, podľa ktorého je súd povinný skúmať, či v konkrétnej veci neexistujú zvláštne okolnosti hodné osobitného zreteľa, ku ktorým je potrebné pri stanovení povinnosti nahradiť trovy konania výnimočne prihliadnuť. Každé rozhodnutie súdu, ktorým sporovej strane neprizná náhradu trov konania, musí byť zo svojej podstaty výnimočným rozhodnutím, prijatým na základe riadneho zváženia všetkých relevantných okolností konkrétneho prípadu a na základe prísne reštriktívneho výkladu ustanovenia § 257 CSP a v ňom obsiahnutej formulácie existencie dôvodov hodných osobitného zreteľa. Uvedené ustanovenie preto nie je možné vykladať tak, že je naň možné prihliadnuť kedykoľvek bez zreteľa na základné zásady rozhodovania o trovách konania. Pri posudzovaní dôvodov hodných osobitného zreteľa súd prihliada na majetkové, sociálne, osobné, zárobkové a iné pomery všetkých strán sporu a všima si aj okolnosti, ktoré viedli strany k uplatneniu nároku na súde, a ich postoj v konaní. K dôvodom hodným osobitného zreteľa teda môže dôjsť vo vzťahu k určitým druhom konania alebo k určitej procesnej situácii, a teda tento dôvod je daný charakterom tohto konania alebo charakterom procesnej situácie.

Zároveň je potrebné prihliadať aj na okolnosti, ktoré viedli strany k uplatneniu nároku na súde a ich postoj v konaní (R 24/1964).

38. Z uvedeného dôvodu dovolací súd zrušil napadnutý výrok o trovách konania vo vzťahu k zastavenej časti v súlade s § 449 ods. 1 CSP, z dôvodu porušenia procesných práv dovolateľov v intenzite znamenajúcej porušenie práva na spravodlivý proces, zaručeného čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) a vec vrátil odvolaciemu súdu na ďalšie konanie (§ 450 CSP).

39. Podľa § 421 ods.1 CSP dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, a) pri riešení ktorej sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe odvolacieho súdu, b) ktorá v rozhodovacej praxi odvolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo c) je dovolacím súdom, rozhodovaná rozdielne.

40. Podľa § 432 CSP dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci. Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia.

41. Právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a na zistený skutkový stav aplikuje konkrétnu právnu normu. O nesprávnu aplikáciu právnych predpisov ide vtedy, ak súd nepoužil správny právny predpis alebo ak síce aplikoval správny právny predpis, nesprávne ho ale interpretoval alebo ak zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery.

42. Otázkou relevantnou podľa § 421 ods. 1 CSP môže byť len otázka právna (nie skutková). Môže ísť tak o otázku hmotnoprávnu, ako aj o otázku procesnoprávnu (ktorej riešenie záviselo na aplikácii a interpretácii procesných ustanovení). Na to, aby na základe dovolania podaného podľa uvedeného ustanovenia mohlo byť rozhodnutie odvolacieho súdu podrobené meritórnemu dovolaciemu prieskumu z hľadiska namietaného nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 432 ods. 1 CSP), musia byť (najskôr) splnené predpoklady prípustnosti (vecnej prejednávateľnosti) dovolania, zodpovedajúce niektorému zo spôsobov riešenia tej právnej otázky, od vyriešenia ktorej záviselo rozhodnutie odvolacieho súdu a tiež podmienky dovolacieho konania, medzi ktoré okrem iného patrí riadne odôvodnenie dovolania prípustnými dovolacími dôvodmi a spôsobom vymedzeným v ustanoveniach § 431 až § 435 CSP. K posúdeniu dôvodnosti dovolania a teda vecnej správnosti napadnutého rozhodnutia, či dovolateľom napadnuté rozhodnutie skutočne spočíva na nesprávnom právnom posúdení, môže dovolací súd pristúpiť len po prijatí záveru o prípustnosti dovolania.

43. Dovolací súd posudzujúci prípustnosť dovolacieho dôvodu uplatneného podľa § 421 ods.1 CSP v súlade s § 432 CSP v spojení s § 124 CSP (I. ÚS 51/2020), v snahe autenticky porozumieť textu dovolania (IV. ÚS 15/2021, I. ÚS 115/2020, I. ÚS 336/2019) dospel k záveru, že dovolateľ namietal nesprávne právne posúdenie otázky, či zastavenie (spočívanie) premlčacej doby v dôsledku uplatnenia peňažného nároku na súde nastáva bez ohľadu na konkrétnu uplatnenú sumu alebo len v rozsahu, ktorý zodpovedá sume vyčíslenej žalobkyňou. Poukázal na rozhodnutie sp. zn. 3Cz 4/1974, v ktorom bola riešená otázka týkajúca sa času, kedy nastane spočívanie plynutia premlčacej doby práva podaním žaloby alebo jej zmeny. Dovolateľ dôvodil, že názor ustálenej rozhodovacej praxe sa nikdy nezmienil o tom, že sa plynutie premlčacej doby práva na peňažné plnenie zastaví iba v rozsahu, ktorý zodpovedá sume, v ktorej zaplatenia sa žalobkyňa v konaní domáhala. Nesúhlasil s názorom súdov nižšej inštancie, podľa ktorého v žalobe, ako aj v inom prejave na uplatnenie zodpovednosti za škodu nie je potrebné uviesť sumu, ktorú žalobca uplatňuje. Argumentoval tým že v žalobe na splnenie peňažnej povinnosti sa zvyčajne vyjadruje konkrétnou sumou, zákon však nevylučuje vyjadrenie peňažného plnenia aj iným vyjadrením, ak z toho samotného vyjadrenia je možné ustáliť výšku nárokovanej sumy. V prípade náhrady škody nie je postačujúce požiadať o prisúdenie peňažného plnenia bez určenia výšky

nárokovanej sumy. Podaním takéhoto prejavu nie je zachovaná lehota pre celý nárok, a to ani vtedy, ak nárok zakladá jeden právny titul. Poukázal na rozhodnutia najvyššieho súdu z 31. júla 2008 sp. zn. 4Cdo/146/2008 a z 18. augusta 2011 sp. zn. 2 Obdo 36/2010. Trval na dôvodne vznesenej námietke premlčania.

43.1. V súvislosti s namietaným odklonom od ustálenej rozhodovacej praxe dovolateľka vymedzila otázky, či musí žalobca domáhajúci sa na súde peňažného plnenia, uviesť v žalobe presnú výšku peňažnej sumy, ktorú požaduje a či zastavenie premlčacej lehoty v dôsledku uplatnenia peňažného nároku na súde nastáva bez ohľadu na konkrétnu uplatnenú sumu alebo len v rozsahu, ktorý zodpovedá sume vyčíslennej žalobcom (i); či zastavenie (spočívanie) premlčacej doby v dôsledku uplatnenia peňažného nároku na súde nastáva bez ohľadu na konkrétnu uplatnenú sumu alebo len v rozsahu, ktorý zodpovedá sume vyčíslennej žalobkyňou (ii). Poukázal na Z IV, s. 702, z ktorého citovala právnu vetu k špecifikácii uplatnenej peňažnej sumy, ktorou výškou je súd viazaný, ako aj na rozhodnutie najvyššieho súdu z 29. júna 2010 sp. zn. 1 Cdo 70/2010. K zastaveniu (spočívaniu) premlčacej doby poukázala na rozhodnutie bývalého Najvyššieho súdu ČSR sp. zn. 3 Cz 4/1974 s tým, že podotkla, že jej nie známe rozhodnutie, ktoré patrí do pojmu ustálená rozhodovacia prax, z ktorého by vyplynulo, že uvedený záver v rozhodnutí sp. zn. 3Cz 4/1974 nie je správny, resp. je už prekonaný. Podľa názoru dovolateľky uplatnením nároku na súde nedochádza k pozastaveniu plynutia premlčacej doby aj z hľadiska možného budúceho rozšírenia žaloby. Taktiež poukázala na rozhodnutia najvyššieho súdu z 31. júla 2008 sp. zn. 4Cdo/146/2008 a z 18. augusta 2011 sp. zn. 2 Obdo 36/2010. Trvala na dôvodne vznesenej námietke premlčania. Podľa názoru rešpektujúc ustanovenie § 106 Občianskeho zákonníka a na vyjadrenie znalca o okamihu ustálenia zdravotného stavu žalobkyne na účely hodnotenia bolestného a sťaženia spoločenského uplatnenia, potom uplynula premlčacia doba hodnotenia bolestného dňa 7. marca 2016 a na účely sťaženia spoločenského uplatnenia v januári 2017. Právo na náhradu za stratu na zárobku po skončení práceneschopnosti sa premlčalo najneskôr 14. mája 2015, resp. skôr, lebo žalobkyňa sa o výške invalidného dôchodku dozvedela z rozhodnutia Sociálnej poisťovne z 12. apríla 2012. V tejto súvislosti akcentovala, že v čase podania žaloby až do novelizácie ustanovenia § 445 Občianskeho zákonníka sa strata na zárobku po skončení práceneschopnosti počítala ako úrazová renta a nebol dôvod, aby ju žalobkyňa odpočítavala. Skutočnosť, že si uplatnila nárok na stratu na zárobku v rozpore s vtedy platným a účinným zákonom nemôže byť na neprospech žalovaných.

44. Dovolací súd sa v rámci dovolacieho prieskumu zaoberal podstatou namietaného nesprávneho právneho posúdenia otázky špecifikácie uplatneného žalobného petitu na plnenie a otázky spočívania premlčacej doby.

45. Podľa § 106 ods. 1 a 2 Občianskeho zákonníka právo na náhradu škody sa premlčí za dva roky odo dňa, keď sa poškodený dozvie o škode a o tom, kto za ňu zodpovedá. Najneskoršie sa právo na náhradu škody premlčí za tri roky, a ak ide o škodu spôsobenú úmyselne, za desať rokov odo dňa, keď došlo k udalosti, z ktorej škoda vznikla; to platí, ak ide o škodu na zdraví.

46. Podľa § 112 Občianskeho zákonníka ak veriteľ v premlčacej dobe uplatní právo na súde alebo u iného príslušného orgánu a v začatom konaní riadne pokračuje, premlčacia doba od tohto uplatnenia po dobu konania neplynie. To platí aj o práve, ktoré bolo právoplatne priznané a pre ktoré bol na súde alebo u iného príslušného orgánu navrhnutý výkon rozhodnutia.

47. Vo vzťahu k otázke posúdenia náležitého uplatnenia peňažných nárokov, ich špecifikácie s uvedením výšky uplatnenej peňažnej sumy, dovolací súd poukazuje na dôvody uvedené v bodoch 17 až 21 tohto uznesenia. Posúdenie žalobného návrhu na plnenie je v súlade s prijatým judikátom pod R 14/2021 v znení právnej vety: „Obsah žaloby nie je tvorený výlučne žalobným návrhom (petitum), ale aj rozhodujúcimi skutkovými tvrdeniami - opísaním skutkového deja (causa petendi). Súd je viazaný petitom žaloby po obsahovej stránke a tento petit je potrebné vykladať v súvislosti so skutkovými tvrdeniami v žalobe. Súd má skúmať celý obsah podanej žaloby, nielen samotný žalobný návrh“.

48. Pri uplatnených nárokoch na náhradu škody z titulu ublíženia na zdraví v zmysle § 444 Občianskeho

zákonníka z titulu bolestného a sťaženia spoločenského uplatnenia je rozhodujúce určenie okamihu ustálenia zdravotného stavu poškodeného (R 68/2003, R 31/1974). Zo znaleckého posudku č. 4/2029 vypracovaného znalcom F. Q., vrátane jeho doplnenia vyplýva, že k ustáleniu zdravotného stavu žalobkyne došlo na účely hodnotenia bolestného dňa 7. marca 2014 a na účely hodnotenia sťaženia spoločenského uplatnenia v januári 2015. Následne žalobkyňa doplnila finančné vyjadrenie zodpovedajúce bodovému ohodnoteniu bolestného a sťaženia spoločenského uplatnenia podaním z 2. septembra 2019 v nadväznosti na špecifikáciu žalobou uplatnených nárokov na pojednávaní konanom dňa 25. mája 2015. Takéto doplnenie nie je možné považovať za zmenu žaloby, ale len jej upresnenie, ktoré nemôže mať vplyv na plynutie premľacej doby. Z obsahu spisu je evidentné, že žalobkyňa v konaní riadne pokračovala. K zastaveniu (spočívaníu) plynutia premľacej doby dochádza iba vtedy, ak by žalobkyňa v konaní riadne nepokračovala a keby podanú žalobu nedoplnila, resp. neopravila (Ústavný súd Českej republiky sp. zn. II. ÚS 182/2001).

49. Dovolací súd sa preto stotožnil s názorom odvolacieho súdu v posúdení otázky včasnosti uplatnených nárokov ešte pred začatím plynutia premľacej doby, teda pred ustálením zdravotného stavu poškodenej. Odvolací súd správne dôvodil, že posúdenie otázky, kedy sa zdravotný stav ustálil a aké následky škoda na zdraví zanechala, je závislé od odborného posúdenia lekára. Preto okamihom ustálenia zdravotného stavu začína plynúť premľacia doba pri nárokoch na bolestné a sťaženie spoločenského uplatnenia. Nárok na náhradu bolestného a nárok na sťaženie spoločenského uplatnenia sú samostatné čiastkové nároky a určenie ich výšky je závislé od znaleckého posudku (R 28/1970).

50. Najvyšší súd v rozsudku z 28. mája 2010 sp. zn. 1Cdo/82/2009 k otázke posúdenia premľania a plynutia premľacej doby uviedol, že „základným účelom inštitútu premľania je pôsobiť na subjekty občianskoprávných vzťahov, aby v primeraných dobách uplatnili svoje práva (nároky) a zároveň aj zabrániť tomu, aby povinné osoby neboli po časovo neprimeranej dobe nútené splniť si svoje povinnosti. Inštitút premľania takto zabraňuje dlhodobému trvaniu práv a im zodpovedajúcim povinnostiam. Ak uplynula zákonom stanovená premľacia doba a oprávnená osoba v nej stanoveným spôsobom u príslušného orgánu svoje právo nevykonala, vzniká povinnej osobe oprávnenie vzniesť námietku premľania a tak spôsobiť stav, že sa oprávnená osoba nemôže s úspechom domáhať u súdu svojho práva. Dôvodné vznesenie námietky premľania v občianskom súdnom konaní má totiž za následok, že súd nemôže oprávnenej osobe právo (nárok) priznať (§ 100 ods. 1 tretia veta Občianskeho zákonníka). Občiansky zákonník v ustanovení § 106 ods. 1 viaže premľanie práva uplynutím subjektívnej dvojročnej premľacej doby na podmienku vedomosti poškodeného: a) o škode, nie iba o protiprávnom úkone, či o škodnej udalosti ako o určitej majetkovej alebo nemajetkovej ujme určitého druhu a rozsahu, ktorú možno objektívne vyčíslieť v peniazoch do takej miery, aby poškodený mohol svoj nárok na náhradu škody uplatniť aj na súde; okamih vzniku škody, resp. vedomosť poškodeného o škode sa pritom nemusí zhodovať s okamihom škodnej udalosti či s protiprávnym konaním, b) o tom, kto za vzniknutú škodu zodpovedá, t. j. o zodpovedajúcom subjekte. Začiatok plynutia subjektívnej premľacej doby môže byť teda rozdielny vo vzťahu k vedomosti poškodeného o škodcovi a k jeho vedomosti o škode. Pri posudzovaní otázky, kedy sa poškodený dozvedel o tom, kto za škodu zodpovedá, treba vychádzať z preukázanej skutočnej vedomosti poškodeného o tomto prvku, nestačí teda len možnosť dozvedieť sa o ňom“.

51. Najvyšší súd v rozsudku z 28. novembra 2011 sp. zn. 4Cdo/152/2010 k začiatku plynutia premľacej doby uviedol, že „jednotlivé nároky na náhradu škody na zdraví sú samostatnými nárokmi, u ktorých bežia samostatné premľacie doby. Počiatok ich behu je stanovený okamihom, kedy sa poškodený dozvie o škode a zodpovednej osobe. Jedná sa o tzv. subjektívnu premľaciu dobu, pričom tzv. objektívna premľacia doba podľa § 106 ods. 2 Občianskeho zákonníka sa v prípade nároku na náhradu škody na zdraví neuplatňuje. Počiatok subjektívnej premľacej doby u práva na náhradu škody sa viaže na okamih, kedy poškodený preukázateľne nadobudol vedomosť o tom, že mu vznikla škoda a kto za ňu zodpovedá, a nezávisí teda na tom, či a kedy si poškodený zabezpečí dostatok dôkazov alebo kedy sa vytvorí pre neho priaznivejšia procesná situácia na to, aby skutkové okolnosti, o ktorých má vedomosť, mohol v súdnom konaní preukázať. V prípade nároku na odškodnenie za bolesť sa žalobkyňa dozvedela o škode v čase, kedy sa jej zdravotný stav ustálil a bolo možné objektívne vykonať bodové

ohodnotenie bolesti a od momentu, kedy nadobudla vedomosť aj o osobe zodpovednej za vznik škody, začala bežať subjektívna premlčacia doba na uplatnenie nároku na náhradu za bolesť. Dvojročná subjektívna premlčacia doba na uplatnenie náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia sa podľa ustanovenia § 106 ods. 1 Občianskeho zákonníka odvíja odo dňa, kedy sa poškodený dozvedel o škode a o tom, kto za ňu zodpovedá. V tomto zmysle sa poškodený o škode spočívajúcej v sťažení spoločenského uplatnenia dozvie v čase, kedy sa po skončení liečby jeho zdravotný stav natoľko ustálil, že bolo zistiteľné, či a v akom rozsahu k sťaženiu jeho uplatnenia v živote a v spoločnosti došlo a kedy je možné na základe skutkových okolností, ktoré má k dispozícii, objektívne vykonať jeho ohodnotenie“.

52. Dovolací súd v rámci dovolacieho prieskumu namietaného odklonu od ustálenej rozhodovacej praxe týkajúcej sa posúdenia okamihu začiatku plynutia premlčacej doby zistil, že rozhodnutia, na ktoré dovolatelia poukázali a to sp. zn. 4Cdo/146/2008, 4Cdo/144/2011, 1Cdo/70/2010, 2Obdo/36/2010, sa týkali odlišných skutkových okolností, ako aj uplatnených nárokov, predovšetkým posúdenia premlčania v zmysle § 101 Občianskeho zákonníka. Z rozhodnutia bývalého Najvyššieho súdu ČSR z 26. februára 1974 sp. zn. 3Cz 4/1974 vyplýva právny záver, podľa ktorého beh premlčacej doby, pokiaľ sa oprávnený obmedzil na vymáhanú časť svojej peňažnej pohľadávky sa zastaví len pokiaľ ide o čiastku, ktorej úhrady sa v konaní domáha a pokračuje náležite v konaní. Ohľadne nevymáhaného zbytku plyní premlčacia doba ďalej, keď zákonom požadované podmienky jej zastavenia nie sú splnené.

53. V okolnostiach preskúmvanej veci uvedený záver sa na preskúmvanú vec nevzťahuje z dôvodu, že súdy nižších inšancií považovali uplatnenie nárokov žalobou zo 6. novembra 2012 síce za predčasne uplatnené t. j. pred začiatkom plynutia premlčacej doby, ktorá skutočnosť nemala vplyv na začiatok plynutia premlčacej doby. Následné doplnenie špecifikácie výšky uplatnených nárokov po určení momentu ustálenia zdravotného stavu znaleckým posudkom, považovali len za upresnenie, nie za zmenu žaloby. Z právnej teórie vyplýva, že z hľadiska aplikácie ustanovenia § 112 Občianskeho zákonníka je totiž podstatné iba to, či bolo právo uplatnené na orgáne, ktorý je vo všeobecnosti podľa platných právnych predpisov oprávnený rozhodovať o určitej otázke. Pod uplatnením práva je však treba rozumieť aj uplatnenie v rámci už prebiehajúceho konania a to písomne alebo aj ústne do zápisnice.

54. Vo vzťahu k uplatnenému nároku na náhradu za stratu na zárobku, súdy nižšej inšancie pri posudzovaní (ne)dôvodnosti vznesenej námietky premlčania vychádzali zo žaloby zo 6. novembra 2012 a z vedomosti žalobkyne o priznaní úrazovej renty rozhodnutím Sociálnej poisťovne zo 6. decembra 2013 späť od 12. marca 2013, kedy bola žalobkyňa uznaná za invalidnú s mierou poklesu vykonávať zárobkovú činnosť vo výške 75 %, s priznanou sumou invalidného dôchodku vo výške 141,80 eura mesačne. Následne rozhodnutím Sociálnej poisťovne z 23. júla 2013 došlo k zmene poklesu vykonávať zárobkovú činnosť vo výške 60 % a k určení výšky invalidného dôchodku v sume 94,10 eura mesačne. K špecifikácii výšky tohto nároku došlo žalobkyňou na pojednávaní konanom dňa 25. mája 2015. V tejto súvislosti súdy skonštatovali, že nárok na náhradu za stratu na zárobku nebol premlčaný a nebol by ani za situácie, že by bol posudzovaný z hľadiska premlčania ak jeden celok. Rovnako by nebol premlčaný ani keby bol posudzovaný v zmysle § 101 ods. 3 Občianskeho zákonníka ako nárok na jednotlivé mesačne sa opakujúce plnenia.

55. V danom prípade posúdenie začiatku plynutia premlčacej doby odvolacím súdom bolo správne, k namietanému odklonu od ustálenej rozhodovacej praxe napadnutým rozhodnutím nedošlo, preto uplatnený dovolací dôvod v zmysle § 421 ods. 1 písm. a) CSP nie je daný. Vzhľadom na uvedené dôvody dovolací súd odmietol dovolanie ako neprípustné v súlade s § 447 písm. c) CSP.

56. Podľa § 455 CSP ak bolo rozhodnutie zrušené a ak bola vec vrátená na ďalšie konanie a nové rozhodnutie, súd prvej inšancie a odvolací súd sú viazaní právnym názorom dovolacieho súdu.

57. V ďalšom konaní bude úlohou odvolacieho súdu opätovne rozhodnúť o odvolaní žalobkyne proti výroku o trovách konania vo vzťahu k zastavenej časti. V prípade aplikácie ustanovenia § 257 CSP je potrebné v súlade s § 382 CSP vyzvať žalovaných na vyjadrenie sa k rozhodnutiu o trovách konania v súlade s § 257 CSP.

58. O nároku na náhradu trov dovolacieho konania dovolací súd rozhodol v súlade s § 453 ods. 1 v spojení s § 262 ods. 1 CSP a zásadou úspechu žalobkyne v dovolacom konaní, ktorej priznal nárok na ich náhradu proti žalovaným v plnom rozsahu (§ 255 ods. 1 CSP). O výške náhrady rozhodne súd prvej inštancie v súlade s § 262 ods. 2 CSP.

59. Rozhodnutie bolo prijaté senátom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky v pomere hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.